A METAANALYTICAL APPROACH TO THE CONCEPT OF TRANSLATION STUDIES

Nagy Imola Katalin
Lecturer, PhD., "Sapientia" University of Cluj-Napoca

Abstract: This study is a metanalysis of the notion translation studies.One of the most recent of humanistic disciplines, translation studies has been provided the name it is referred to these days in the early 1970s, although theoretical considerations regarding translation started to appear even in ancient times. Our paper focuses on different taxonomies related to translation studies, the terminological implications, related notions and we tend to present some of the most important theories regarding the conceptual meaning of the term `translation studies`.

Keywords: translation studies, metaanalysis, historical evolution, translation, theory and practice of translation

Traducerea, acest complex proces de mediere în acest univers plurilingv al lumii globalizate tinde să devină obiectul de studiu al unei discipline recente, *traductologia* (engleză: *translation studies, translatology*, franceză: *traductologie, traductologie, science de l'observation, praxeologie, traducto-therapie, theorie de la traduction, translatologie* germană: *Übersetzungswissenschaft, Translatologie;* maghiară: *fordítástudomány, fordításelmélet)*. Termenul *traductologie* înseamnă știința traducerii (*traducto*= traducere, *logos*=știință). Traductologia studiază deopotrivă teoria și practica traducerii în toate formele ei (verbală, scrisă, generală sau specializată). Traducerea este o formă a scriiturii, se transformă tot mai mult dintr-o activitate de mediere eminamente lingvistică într-o modalitate creativă de producere a textelor. Traducerea trezește interesul publicului filolog de multă vreme, s-au implicat în studierea traducerii lingviști, critici literari, scriitori și poeți; de aici, diversitatea tipurilor de abordare a fenomenului traducerii și a implicațiilor sale teoretice, pe de o parte, dar și un metalimbaj traductologic nu foarte unitar, pe de altă parte (lucru care transpare din multitudinea de sintagme care au apărut în cîteva decenii și care încă desemnează ceea ce numim în acest studiu disciplina traductologiei).

Traductologia poate fi definită ca disciplina sau ştiinţa care studiază actele de mediere lingvistică şi produsul acestora." (Mohr, 2012, 98) Implicațiile normative și descriptive ale științei traducerii sunt în strînsă corelație cu evantaiul de termeni cu care știința este denumită de către diverse școli de traductologie sau diverși cercetători ai fenomenului dar și cu aspectele diverse care devin subiect de cercetare și studiu pentru specialiști.

Lungu Badea arată că denumirea ştiinţei care studiază procesul de traducere - teoria traducerii, ştiinţa traducerii sau traductologie-, variază de la un traductolog la altul, în funcţie de obiectele de studiu şi de obiectivele disciplinei: *teoria traducerii, ştiinţa traducerii, traductologie, arta traducerii, teoria şi practica traducerii, practico-teorie, traductosofie, ştiinţă a obervaţiei, praxeologie, reflecţie asupra traducerii, translatologie* etc. Pe tărîm german, pentru desemnarea ştiinţei traducerii şi a obiectului acesteia, în limba germană sunt folosiţi mai mulţi termeni, de exemplu: *Theorie der Übersetzung, Übersetzungswissenschaft, Translatologie* – pentru traductologie: *Übersetzung, Sprachmittlung, Translation* – pentru obiectul traductologiei. „Reţinem că este atît discurs traductiv, cît şi studiul metodic, sistematic şi ştiinţific al fenomenelor traducerii interlingvistice, scrise sau verbale. Se mai face distincţie între traductologia traducătorilor (descriptivă) şi traductologia

BDD-A27926 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:02:21 UTC)

nontraducătorilor (normativă, inductivă, speculativă, ştiinţifică). Observaţiile teoretice asupra fenomenului traducerii nu se realizează abia începînd cu secolul al XX-lea, ar fi o viziune simplistă; ele datează de mai bine de două mii de ani, iar critica traducerii (chiar şi primitivă) se naşte odată cu traducerea (proces). Dovadă că practica traducerii a fost însoţită şi de critica traducerii stau nenumăratele prefeţe şi note diverse anexate traducerilor. Plasată la confluenţa mai multor discipline, ... , traductologia s-a impus ca o disciplină şi ca o ştiinţă de graniţă. Abordări diferite ale problemelor traducerii pun în evidenţă aspecte diferite şi soluţii inedite, fără ca vreuna dintre aceste teorii să o anihileze pe cealaltă, dimpotrivă, ele se completează mai mult sau mai puţin armonios, ducînd la obţinerea unei viziuni de ansamblu asupra fenomenului traducerii. Cercetarea în domeniul traductologiei este concretizată, prin urmare, în lucrări al căror obiect de studiu este variabil, problemele ridicate de traducere sunt numeroase şi variate, iar problematica diversă a traducerii se realizează în funcţie de tipul de abordare: problematica traducerii textelor literare (contemporane creaţiei şi traduse în altă epocă decît cea de apariţie, unde trebuie să se ţină cont de evoluţia internă a TS şi evoluţia externă a LŢ, de gusturile publicului receptor; problematica textelor neliterare sau tehnico-ştiinţifice; problematica traducerii textelor didactice (în învăţarea limbilor străine), în conturarea oricărei teorii a traducerii se are în vedere faptul că ştiinţa traducerii întreţine relaţii cu lingvistica, antropologia, comunicarea, sociologia, psihologia şi istoria, ştiinţele economice, teoria literaturii etc." (Lungu Badea, 2012, 168-170)

Traductologia ca ştiință ce are ca obiect de studiu traducerea - ca proces şi ca produs ce rezultă în urma procesului. Ea este o ramură a ştiinţelor umaniste care are ca obiect studiul metodic şi multidisciplinar al aspectelor teoretice, descriptive şi aplicative implicate în traducere. În sens larg, traductologia sau teoria traducerii cuprinde diverse concepţii, principii şi informaţii privitoare la practica traducerii, metodele şi condiţiile de realizare a acesteia, În sens mai îngust, teoria traducerii include numai partea teoretică a traductologiei şi neglijează aspectele ei aplicative.

În traductologie, opinează Delisle et alii (2005, 146) optica adoptată poate fi prescriptivă (normativă) sau nonprescriptivă (descriptivă). „Acest domeniu organizat al cunoaşterii, pe care unii îl califică drept ştiinţă de sine stătătoare, îşi datorează metodologia şi o parte din metalimbaj diverselor arii de studii ori de discipline ce se intersectează cu traducerea: filologia, istoria, lingvistica, literatura comparată, semiotica, terminologia etc." (Delisle et alii, 2005, 146)

Disciplina care are ca obiect de studiu traducerea (ca activitate, ca proces, ca rezultat, etc) a apărut în a doua jumătate a secolului XX. Domeniul de studiu al traductologiei a fost definit în mod științific și metodic de către James Holmes, care a publicat, în 1972, un articol intitulat *The Name and Nature of Translation Studies*. Aici el distinge două direcții majore în cercetarea traductologică: *traductologia teoretică și traductologia aplicată*. Traductologia teoretică se ocupă de studiul și descrierea fenomenelor traducerii, definirea conceptelor operaționale ale domeniului, definirea principiilor și teoriilor care guvernează practica traducerii. Traductologia aplicată, în schimb, urmărește felul în care principiile și teoriile traducerii sunt utilizate în formarea traducătorilor, implementarea unor instrumente de traducere și critica traducerii. Cele două tipuri de traductologie se află într-o relație dialectică, de complementaritate și nu se exclud: reflexia teoretică și concluziile practicii traductologice se îmbogățesc și se nuanțează reciproc. Traductologia în sens larg cuprinde disciplina în totalitate, în timp ce traductologia în sens restrîns se referă la domenii specifice, tipuri de texte, devenirea istorică a disciplinei (principii traductologice în diferite epoci istorice), problemele specifice ale traducerii.

Interdisciplinaritea traductologiei se revelează prin numărul mare de ştiinţe cu care are contacte: ramuri numeroase ale lingvisticii (lingvistica contrastivă, aplicată, textuală, psiholingvistica, sociolingvistica), cu studiile culturale, literatura (istoria și teoria literaturii

BDD-A27926 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:02:21 UTC)

fiind incluse), filosofia, antropologia, relațiile interculturale, etc. Cu aceste discipline traductologia are relații strînse, împrumutînd metode de analiză, de termeni și de concepte sau noțiuni. Traductologia este o știință umanistă, care studiază deopotrivă factori precum textul sursă, emițătorul textului sursă, contextul socio-cultural al emiterii și contextul socio-cultural al receptării, textul țintă, traducătorul, procesul traducerii, fenomenele și chiar ideologiile care dirijează activitatea de traducere la un moment istoric dat. Astfel, Mathieu Guidère[1], în volumul *Introduction à la traductologie. Penser la traduction: hier, aujourd'hui, demain*, vorbește de o *traductologie internă*, interesată exclusiv de procesul traducerii (concepută ca o activitate lingvistică și culturală), dar menționează existența unei *traductologii externe*, care abordează traducerea ca produs al factorilor politici, istorici, sociali și de altă natură. Traductologia este de esență interdisciplinară, deoarece ea cercetează și caută să cuprindă globalitatea fenomenului traductiv. Din acest motiv, traductologia are nevoie de numeroase mijloace de investigare, pe care le împrumută de la alte discipline, cu scopul cuprinderii tuturor implicațiilor obiectului său de studiu, un obiect proteiform și specific în același timp (Guidère, 2016, 11). Cu toate acestea, „Traductologia nu reprezintă o prelungire a altei discipline (fie lingvistică aplicată sau literatură comparată), ea se plaseaza *între*discipline, limbi şi culturi, care reprezintă domeniul traductologiei, ca ştiinţă aparte. Traductologia, spre deosebire de lingvistică, preferă o abordare „de sus in jos", conştientă fiind de faptul, că simpla analiză a parţilor componente nu poate oferi o inţelegere a întregului. Traductologia, ruptă de sub tutela lingvistii, ca ştiinţa aparte, examinează o reţea de relaţii, fiind decisă de relevanţa unor contexte mai largi, cum ar fi cele textuale, situaţionale şi culturale." (Dimitriu, 2001, 80 apud Ungureanu, 2013, 8-9)

Definirea traductologiei, ca disciplină sau ca ştiinţă, nu este posibilă fără specificarea obiectului acesteia. Mohr (2012, 98) ne reamintește că în literatura de specialitate traductologică de limbă germană pentru desemnarea actelor de traducere şi interpretariat este utilizat termenul de *mediere lingvistică* (*Sprachmittlung*). Statutul traductologiei este controversat, depinzînd în mare măsură de abordările traducerii, pendulînd între definirea acesteia ca artă sau ca știință: „Pe de o parte, hermeneuţii şi traducătorii de literatură consideră deseori traducerea o artă, traducătorul fiind mediator şi creator în acelaşi timp, adică un autor ancorat într-un anumit timp istoric, avînd la dispoziţie mijloacele de informare şi expresie specifice unui anumit stadiu de evoluţie al limbii şi culturii. În acest caz, traductologia nu ar putea avea alt obiect decît studiul sincronic şi diacronic al funcţiei traducerii în plan social şi cultural şi anumite aspecte stilistice. Pe de altă parte, mulţi învăţaţi consideră că studiul traducerii (ca proces şi ca produs) face parte integrantă din obiectul lingvisticii şi că, prin urmare, traductologia nu este şi nu poate fi o disciplină de sine stătătoare. În fine, există şi părerea că traductologia a ieşit „de sub tutela lingvisticii", dobîndind un „statut de independenţă, fie sub denumirea, practicată în lumea francofonă, de *traductologie*, fie sub cea folosită în lumea anglosaxonă, de *Translation Studies* sau cea germană, de *Übersetzungswissenschaften.*" (Mohr, 2012, 98)In domeniul german, așa cum arată Carol Alexandru Mohr, a fost raţională introducerea, din necesităţi de precizie terminologică, a hiperonimului *mediere lingvistică*. Cu toate acestea „unii teoreticieni ai traducerii (printre care Otto Kade, Hans Josef Vermeer, Katharina Reiss) au considerat sfera noţiunii *mediere lingvistică* prea îngustă pentru a face referinţă la actul traductiv, întrucît acesta presupune, pe lîngă *mediere lingvistică,* şi *mediereculturală*. Din acest motiv, în anii `60 ai secolului trecut, a fost introdus în limbajul german de specialitate termenul „Translation", un neologism, care de fapt exista în limba germană încă din secolul al XV-lea,

[1] Mathieu Guidère, *Introduction à la traductologie. Penser la traduction: hier, aujourd'hui, demain*, Edition de Boeck, 2016, https://www.decitre.fr/media/pdf/feuilletage/9/7/8/2/8/0/7/3/9782807300088.pdf

BDD-A27926 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:02:21 UTC)

dar ieşise din uz. Pe baza acestui termen pivot, au fost creaţi (în mod voit!) termenii germani *Translator, Translat, Translatologie,* avînd semnificaţiile *mediator lingvistic şi cultural, produs al unui act traductiv* şi, respectiv, *traductologie*." (Mohr, 2012, 98-99)

Traductologia este știința care se ocupă de multiplele implicații ale traducerii. Ea este strîns legată, uneori chiar confundată cu teoria traducerii, definită drept studiul principiilor specifice traducerii, și se concretizează într-o varietate de abordări și teorii: teoria finalităţii sau funcţionalităţii, teoria *Skopos*, (Reiss şi Vermeer, Nord), teoria sociolingvistică (Nida, Pergnier), teoria interpretativă (Lederer şi Seleskovitch), teoria lingvistică a traducerii (Catford), teoria polisistemului (Even-Zohar, Toury).

Specificitatea traductologiei este legată de caracterul empiric și descriptiv. În acest sens, traductologia vrea să identifice, utilizînd metoda observației, acele principii și fenomene recurente în activitatea de traducere, care vor forma o teorie a traducerii. Elaborarea acestui cadru teoretic al traductologiei cuprinde trei etape: etapa observării, etapa ipotezei și etapa verificării ipotezei. Etapa observării constă în examinarea detaliată a faptelor de traducere. Se observă aspecte legate de competența lingvistică, implicațiile culturale ale subiectului, constrîngerile instituționale care dirijează traducerea, etc. Ipoteza va fi formulată printr-un raționament inductiv, pornindu-se de la un caz particular (o traducere concretă, particulară) și formulîndu-se un principiu sau regulă explicativă care se extinde asupra traducerii în sens general. Verificarea constă în aplicarea principiului sau regulii asupra altor texte (Guidère, 2016, 11). Cu toate acestea, traductologia de azi tinde să fie mai degrabă descriptivă decît prescriptivă sau normativă: se observă fenomene, relații, principii și nu se prescrie cum trebuie tradus.

Trăsăturile principale ale traductologiei, în opinia Zuzanei Raková (2014, 15) sunt următoarele:

- Traductologia ca disciplină universitară se ocupă de fenomenul traducerii ținînd cont de implicațiile comunicaționale, lingvistice, semiotice, culturale;
- Traductologia este practicată de specialiști care se definesc drept traductologi, cu toată că formația profesională sau apartenența la o catedră universitară nu cuprinde neapărat desemnarea prin lexemul *traductologie*;
- Aspectul interdisciplinar al traductologiei este esențial, ea aflîndu-se în relații complexe cu multe discipline complementare precum lingvistica (contrastivă, textuală și pragmatică), literatura comparată, studiile culturale, psihologia cognitivă, sociologia, etc.;
- Caracterul extrem de eterogen al traductologiei se datorează pe de o parte diversității domeniilor cuprinse: traducerea literară, traducerea științifică, traducerea tehnică, traducerea mediatică, etc., dar pe de altă parte și multiplelor fenomene studiate: produsul, procesul, receptarea, dificultățile traducerii, educația și formarea traducătorilor, organizațiile profesionale, etc.

În opinia lui James Holmes există două ramuri ale traductologiei: *traductologia pură (teoretică)* și *traductologia aplicată*.

Din *traductologia pură* face parte *traductologia descriptivă* (*Descriptive Translation Studies*), care are subdiviziunile:

- traductologie orientată spre produs (care cercetează textul tradus, produsul finit al traducerii);
- traductologie orientată spre funcție (care studiază funcțiile și receptarea textelor traduse în societatea țintă), și
- traductologie orientată spre proces (care cercetează procesele cognitive care permit actul traducerii).

În afară de traductologia descriptivă, Holmes mai definește *traductologia teoretică*, care are menirea de a formula teorii pornind de la rezultatele traductologiei descriptive.

BDD-A27926 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:02:21 UTC)

Din *traductologia aplicată* fac parte următoarele subdiviziuni:

- didactica traducerii;
- intrumentele de traducere (gramatică, lexicografie, terminologie);
- politicile de traducere (politicile publicaționale în domeniul traducerilor), respectiv
- critica traducerii. (Holmes apud Raková, 2014, 15-16).

Daniel Gile are o taxonomie proprie a traductologiei. El distinge *traducerea scrisă* și *intepretariatul* (traducerea orală). Traducerea scrisă se subdivide în *traducere literară* și *traducere non-literară*, în timp ce interpretariatul cuprinde următoarele: *interpretariatul de conferință, inerpretariatul juridic* (de la tribunal), *interpretariatul serviciilor publice*. (Gile, 2005, apud Raková, 2-14, 16).

Gyula Erdei (1979) urmează tradiția școlii traductologice sovietice și definește traductologia ca o știință eminamente lingvistică, având un rol primar descriptiv și un rol secundar prescriptiv sau normativ. Erdei (1979, 11) distinge trei ramuri ale traductologiei:

- *traductologia generală*;
- *traductologia specială*;
- *traductologia aplicată*.

Traductologia generală studiază regulile după care traducerea, această comunicare bilingvă, se desfășoară, ea studiază rezultatele procesului de traducere, printre temele abordate numărîndu-se următoarele: locul traductologiei în cadrul celorlalte discipline, problema traductibilității și a limitelor ei, definirea traducerii, definirea noțiunilor fundamentale în traductologie, problema echivalenței traductive sau comunivative, modelele procesuale ale traducerii, problema unităților de traducere, respectiv tehnicile de traducere.

Traductologia specială urmărește felul în care principiile formulate în traductologia generală se concretizează în cadrul unor traduceri dintr-o limbă A în limba B. Traductologia specială are rol descriptiv și prescriptiv deopotrivă.

Traductologia aplicată folosește rezultatele traductologiei generale și ale traductologiei speciale pentru a elabora metode, amteriale pentru didactica limbilor străine.

Principalele noțiuni cu care traductologia sau teoria traducerii operează sunt, cf. Erdei, 1979 următoarele: limba sursă/limba țintă, traducerea interlinguală, intralinguală, intersemiotică (Erdei adoptă modelul jakobsonian al tipurilor de traducere), sens (denotativ sau referențial, pragmatic și gramatical, invarianța în traducere (însemnînd ce anume se păstrează nealterat în procesul traducerii, de exemplu intenția vorbitorului sau forța ilocuționară în termenii lui Austin), problema echivalenței sau a adecvării și competența traductologică.

Anton Popovič (1980, 34-35) adoptă următoarea taxonomie a ramurilor traductologiei, pe care o numește *teoria traducerii*:

- Teoria generală a traducerii, cu trei subdomenii: teoria generală a traducerii comunicării orale, teoria generală a traducerii comunicării scrise respectiv teoria generală a traducerii automate;
- Teorii speciale ale traducerii, cu patru subdomenii mari: 1. Teoria traducerii tehnico-științifice (cu ariile: teoria traducerii științifice, teoria traducerii tehnice); 2. Teoria traducerii textelor publicistice; 3. Teoria traducerii textelor literare (cu ariile: teoria traducerii textelor poetice, teoria traducerii prozei, teoria traducerii textelor dramatice, teoria traducerii textelor biblice și sacre); 3. Praxiologia traducerii (cu ariile: sociologia traducerii, practica editării traducerilor, metodologia criticii traducerilor); 4. Didactica traducerii (cu ariile: formarea traducătorilor literari și instrumentele de lucru ale traducătorilor).

Pentru o mai bună înțelegere a conceptului, se cuvine clarificarea unor concepte conexe, precum *retraducere, retrotraducere, retroversiune. Retraducerea se mai numeşte şi*

BDD-A27926 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:02:21 UTC)

retrotraducere sau retroversiune (fr. *retrotraduction, traduction-retour, traduction en arriere; en. back-translation test (BTT); retranslation*; ge. *Übersetzungsrevision, Ruckubersetzung;* ma.*visszafordítás*). Un termen încă neîncetăţenit în limba română dar folosit în jargonul profesional este conceptul*temă (en. inverse translation),*care desemnează traducerea din limba maternă spre limba străină, mai ales în vederea învăţării limbiistrăine. În acest sens, se impune a face distincţia aici între:

„1. *retraducere* sau *retrotraducere,* accepţiune utilizată în traductologie şi, în special, în didactica traducerii, pentru a descrie traducerea efectuată, din LŢ spre LS, cu scopul de a măsura distanţarea faţă de original, dar, mai ales, de a sublinia subiectivitatea reexprimării, dependentă de circumstanţele comunicării şi reproducerii sensului;

2. *retraducere* adică o *traducere consecutivă altei traduceri a aceleiaşi opere în LŢ*, accepţie, dacă nu oarecum contestabilă, relativ vulnerabil. După părerea noastră, atunci cînd o retraducere (= traducere consecutivă) are ca punct de plecare o traducere anterioară, nu mai avem de-a face cu o (re)traducere, ci o revizuire a unei traduceri deja existente care urmăreşte o actualizare fonetică, lexicală, şi nu o reformulare, un transfer interlingvistic. Funcţia primordială a unei revizuiri - care porneşte de la o traducere - este, deci, de a corecta eventualele erori, de a diminua posibilele distanţări, denaturări, entropii..” (Lungu Badea, 2012, 124)

Retrotraducerea este verificarea traducerii care constă în retraducerea în limba sursă unui text țintă, adică a unui text tradus deja din limba sursă, „cu scopul de a regăsi sau de a remarca în ce măsură se regăsesc trăsăturile pertinente esenţiale ale TS corespondent, adică de a verifica gradul de adecvare a traducerii” (Lungu Badea, 2012, 124).

Traducerea este, prin urmare, un cuvînt polisemantic care implică următoarele semnificaţii: *operaţia* de traducere, *rezultatul* acestei operaţii, adică textul tradus, *disciplina* propriu-zisă dedicată studierii traducerii, disciplină ce se ocupă de analiza procesului de traducere şi a textului (de) tradus, respectiv traducerea ca *exerciţiu didactic*, metodă utilizată în procesul de predare şi învăţare a limbilor străine. Se disting diferite tipuri ale traducerii: traducerea scrisă, traducerea literală, traducerea semantică, traducerea pragmatică, etc.

Ca proces, crede Lungu Badea, traducerea bună înseamnă „a parafraza bine, a reda în limba țintă, cu cea mai mare fidelitate posibilă conținutul de idei, structura logică și emoțională a textului sursă, astfel încît transpunerea să aibă asupra receptorului efectul pe care îl are originalul și, prin corectitudinea limbii țintă să nu semene cu originalul.” (Lungu Badea, 2012, 150-151)

Traductologia ca știință care studiază deopotrivă teoria și practica traducerii în toate formele ei (verbală, scrisă, generală sau specializată) are un puternic caracter interdisciplinar. George Steiner, în volumul său, *După Babel* (1975, 74-75) sugerează că a traduce înseamnă implicit a face traductologie, deoarece activitatea de traducere presupune existența unei conștiințe traductologice minimale. În ciuda multiplicării instrumentelor de traducere, traducătorul rămîne, la urma urmei, un artist al limbii. Traductologia, asemeni celorlalte științe umaniste, este o disciplină care nu oferă, nu poate oferi explicații imuabile (cf. Lungu Badea, 2001, 48), nu identifică teorii universal valabile dincolo de repere temporale și/sau spațiale, ci oferă interpretări, ancorate, uneori, în spațiul și timpul în care se produc.

BIBLIOGRAPHY

Delisle, Jean, Lee-Jahnke, Hannelore, C. Cormier Monique (coord.) 2005. *Terminologia traducerii*. Traducere şi adaptare Rodica şi Leon Baconsky. Cluj-Napoca: Casa Cărţii de Ştiinţă.

BDD-A27926 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:02:21 UTC)

Dimitriu, Rodica. 2002. *Theories and Practice of Translation*, Iași,Institutul European, Iași, 2002
Erdei Gyula. 1979. *Fordításelmélet-fordításoktatás*. Budapesta: Editura TIT Idegennyelv oktatási csoportja.
Guidère, Mathieu. 2016.*Introduction à la traductologie. Penser la traduction: hier, aujourd'hui, demain*, Edition de Boeck, https://www.decitre.fr/media/pdf/feuilletage/9/7/8/2/8/0/7/3/9782807300088.pdf, accesat 9 decembrie 2017.
Lungu Badea, Georgiana. 2012. *Mic dicţionar de termeni utilizaţi în teoria şi practica traducerii*. Timişoara: Editura Universităţii de Vest.
Mohr Carol Alexandru. 2012. *German Translation Theories and Their Practicalness/Teorii traductologice germane şi aplicabilitatea acestora în practica traducerii.* in„Studii de Știință și Cultură", Volumul VIII, Nr. 3, septembrie 2012.
Nida, Eugene A. 2004. *Traducerea sensurilor. Traducerea: posibilă și imposibilă*. Studiu introductiv, traducere și note de Rodica Dimitriu.Iași: Editura Institutul European.
Popovič, Anton.1980. *A műfordítás elmélete. (A szöveg és az irodalmi metakommunikáció szempontjai*). Bratislava: Editura Madách.
Raková, Zuzana. 2014. *Les théories de la traduction*. Brno: Masarykova univerzita. https://digilib.phil.muni.cz/data/handle/11222.digilib/130676/monography.pdf, accesat 10 septembrie 2017.
Shuttleworth, Mark- Cowie, Moira. 2007. *Dictionary of Translation studies*. Manchester.New-York: St. Jerome Publishing.
Ungureanu, Victoria. 2013. *Teoria traducerii*. http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/999/1/traducere.pdf. accesat 3 martie 2015.

BDD-A27926 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:02:21 UTC)